

КРИЗОВІ ЯВИЩА В СИСТЕМІ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ УКРАЇНИ

Студ. Синенко П.О.

Наук. керівник проф. Чубукова О.Ю.

Київський національний університет технологій та дизайну

Питання кризи державної системи управління та визначення шляхів її врегулювання є особливо актуальним в сучасних умовах. Проблематика кризи соціально-економічних систем розглядається в працях багатьох науковців, але більшість досліджень присвячена антикризовому управлінню на підприємстві. Отже розроблені у них рекомендації не можуть бути використані в органах державного управління. Недостатньо адаптованими до умов функціонування владних інституцій залишаються також визначення основних понять антикризового управління. Доцільно розрізняти кризу політичної системи і кризу системи державного управління, яка об'єднує три гілки влади – законодавчу, виконавчу, судову.

Криза державного управління – це особливий стан функціонування та розвитку системи державно-владних структур, що характеризується загостренням внутрішньо-системних протиріч, розбалансованістю діяльності, що призводить до зниження результативності та ефективності управлінського впливу на соціально-економічні процеси. Ознаками кризи державного управління є:

1. Загострення економічних і соціальних конфліктів, що мають яскраво виражений політичний характер.
2. Неспроможність державної влади до врегулювання зростаючих у суспільстві конфліктів, керування соціально-економічними процесами за допомогою традиційних методів.
3. Розбалансованість структурно-функціональної системи управління, розрив взаємозв'язків із зовнішнім середовищем, крах легітимності державної влади, напружений стан суспільства, що загрожує політичною катастрофою.

Розглядаючи підходи до класифікації кризових явищ в системі державного управління, можна погодитися з тією точкою зору, яка викладена в більшості наукових праць і поділяє кризи на легкі і глибокі, короточасні та затяжні, локальні та суцільні, приховані та явні. Кризи у системі державного управління, як правило, є комплексним явищем. У їх виникненні доцільно звинуватити політичні, організаційні та технологічні суперечності, свій вплив привносять економічна та психологічна складові. Дослідження свідчать про те, що першопричиною формування даної кризової ситуації є саме політичні та організаційні складові. Серед причин виникнення кризи соціально-економічних систем фахівці виділяють об'єктивні та суб'єктивні, зовнішні та внутрішні, випадкові та закономірні, штучні та природні. Найбільш впливовими виявляються внутрішньосистемні та суб'єктивні. Саме завдяки ним частіше за все створюються умови для виникнення кризової ситуації.

Теперішнє наростання негативних наслідків у економіці, гострота соціальних і політичних реакцій у суспільстві є наслідками системних вад державного управління, штучного дисбалансу структури державної влади в Україні та порушення основних конституційних прав і свобод людини, нехтування інституційними чинниками суспільного розвитку. Для того щоб досягнути якісного державного управління в Україні, варто взяти до уваги як мінімум чотири взаємопов'язаних фактори. По-перше, необхідний глибокий прогностичний аналіз та моделювання існуючої соціально-економічної ситуації. По-друге, потрібно забезпечити максимально тісну взаємодію владних структур із громадянським суспільством, не стільки задля подолання вже існуючих проблем, як для передбачення та запобігання більш загрозливих кризових процесів. По-третє, необхідна розробка і реалізація конкретних антикризових технологій на практиці. І нарешті, потрібно пам'ятати про політико-правове, організаційне та кадрове забезпечення роботи антикризового управління.